

اگرچه نیت خوبی است زیستن ...
اما خوشا که دست به تصمیم بهتری بزنیم!

 www.konkursara.com

 ۰۲۱۵۵۷۵۶۵۰۰

دانلود بهترین جزوات در

کنکورسرا

کنکورسرا

مرجع تخصصی قبولی آزمون فرهنگیان و آزمون استخدامی آموزش و پرورش

درس پنجم (معنای زندگی)

چارلز هندی (همه کیمیاگریم؛ تأملی درباره کار و زندگانی) ← اصل مطلب ← معنای زندگی

یکی از پرسش‌های مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی چیست؟ چرا؟
پرسش مهم ← چگونه می‌توان **معنای زندگی و معنای کنش انسان‌های دیگر** را فهمید؟
دلیل ← زیرا مسئله «معنا»، درباره کل زندگی انسان و حتی اجزای آن بسیار تأثیرگذار است

زندگینامه‌ها (به ویژه زندگی‌نامه‌های خودنوشت)، **سفرنامه‌ها و کتاب‌های خاطرات**، منابعی هستند که تصویر انسان‌ها از معنای زندگی نشان می‌دهند

بررسی و مطالعه پدیده‌های انسانی و اجتماعی، بدون توجه به عمق آنها، منجر به نتیجه‌گیری‌های غلط و اشتباه می‌شود

معانی:

دفاع از غرور ملی - میهن‌دوستی - غلبه بر دشمن - کشورگشایی - هیجان

معانی:

رنج‌گریزی - احساس پوچی - فشارهای اقتصادی بحران‌های اجتماعی، - بحران معنویت

معانی:

شوق به حیات چاودانه عشق به دیدار محبوب - دفاع از دین - مبارزه با ظلم - اقامه حق - مبارزه با باطل

خودکشی چیست؟

یک کنش غیرعادی است که از گرایش به مردن به جای زنده ماندن حکایت دارد. گرایشی که برخلاف طبیعت و سرشت انسانی است

شبهات و تفاوت سه پدیده خودکشی، شهادت طلبی و فدا کردن برای وطن چیست؟

شبهات ← دست شستن از جان و زندگی در دنیا و استقبال از مرگ

تفاوت ← تفاوت در معنای متفاوت آنها

دقیقاً همین معانی متفاوت، هویت آنها را تعیین می‌کند و از آنها سه پدیده مختلف می‌سازد

👉 چرا بعد از انقلاب صنعتی جامعه شناسان، روان پزشکان، اقتصاددانان و ... به مطالعه خودکشی و چاره اندیشی برای آن پرداختند؟
زیرا پس از انقلاب صنعتی، مسأله خودکشی به شکل بی سابقه ای در جوامع پیدا کرده بود

👉 وجود نظریات متفاوت در مورد علت وقوع يك پدیده نشانه چیست؟
نشانه پیچیدگی و عمق پدیده های اجتماعی و البته دشواری فهم آنهاست

👉 چگونه برخی رویکردها از پدیده های اجتماعی و انسانی هویت زدایی می کنند؟ (k1400)

برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ های ساده، سرراست و کاملاً قابل پیش بینی از چرایی وقوع پدیده های اجتماعی، پیچیدگی و عمق آنها را نادیده می گ
یرند و در واقع از پدیده های اجتماعی و انسانی هویت زدایی می کنند.

چگونگی شکل گیری جامعه شناسی تفهیمی (k98)

در قرن نوزدهم، برخی متفکران اجتماعی آلمانی مانند ویلهلم دیلتای و ماکس وبر، مدعی شدند که هر چند جهان اجتماعی مانند جهان طبیعی نظم و قواعد خاصی دارد، اما انسان ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده های اجتماعی نیز با پدیده های طبیعی تفاوت دارند. توجه به این امر موجب شکل گیری جامعه شناسی تفهیمی گردید.

👉 مهمترین اعتقادات ماکس وبر

۱. کنش اجتماعی ←

کنش اجتماعی معنادار است و پدیده های معنادار را نمی توان همانند پدیده طبیعی از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آنها را فهمید

۲. وبر جامعه شناسی خود را تفهیمی - تبیینی معرفی کرد ← دلیل؛

۱-۲ ← وبر فهمیدن را برای درک معنای پدیده های اجتماعی ضروری می دانست

۲-۲ ← اما از آن جا که هنوز علم را به علم تجربی محدود می دانست،

۲-۳ ← معتقد بود آنچه جامعه شناسان از مطالعه پدیده ها می فهمند باید با روش تجربی اثبات شود و گرنه ارزش علمی ندارد.

۲-۴ ← تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی دانست بلکه آن را پیش نیازی برای روش علمی (روش تجربی) می انگاشت

۳. داوری آرمان های و ارزش های بشری ← (k1400)

جامعه شناس فقط می تواند آرمان ها و ارزش های اجتماعی را توصیف کند اما نمی تواند درباره آرمان ها و ارزش ها که پدیده هایی نامحسوس و غیر تجربی هستند داوری علمی کند. زیرا از نظر او با این کار جامعه شناس از دایره علم خارج می شود یا با نام علم، کار غیرعلمی می کند.

👉 در چه قرنی و چگونه زمینه رونق و غلبه تفسیر و رویکرد تفسیری فراهم شد؟

در قرن بیستم نتایج این باور که مرز علم و غیرعلم را تجربه و تبیین تجربی تعیین می کند، مورد تردید قرار گرفت و زمینه رونق و غلبه «تفسیر» و «رویکرد تفسیری» فراهم شد

تفاوت تفسیر و تبیین

تفسیر

تفسیر دانش محلی (اینجایی و اکنونی) است.

تبیین

تبیین دانش جهانشمول (قوانین همه جایی و همیشگی) است.

یعنی ← یعنی همه دانش ها، تولیداتی اجتماعی و فرهنگی هستند. فرهنگ های گوناگون، تفسیرهای مختلفی از زندگی دارند و هر کدام دانش های خاص خود را تولید می کنند

۱. تبیین در حاشیه تفسیر قرار می گیرد .

۲. علوم انسانی و اجتماعی دیگر دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی را ندارند .

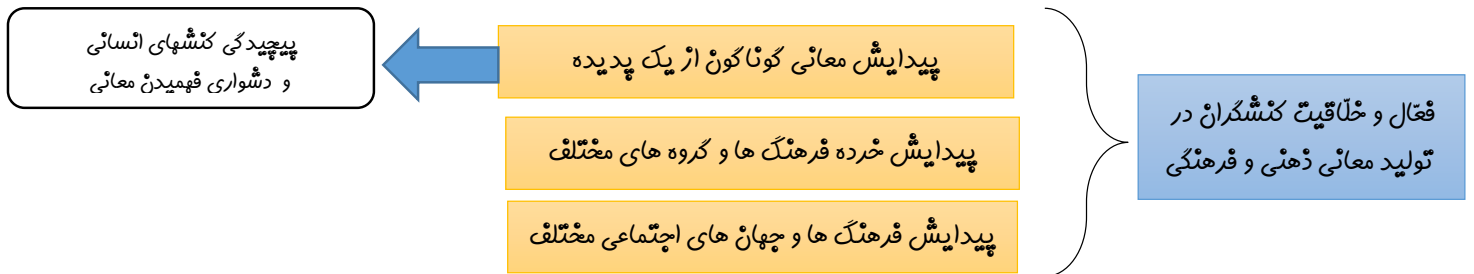
۳. تفسیر به عنوان روش ویژه علوم انسانی و اجتماعی به رسمیت شناخته می شود.

بر اساس رویکرد تفسیری چگونه می توان زندگی اجتماعی را فهم کرد؟ چرا

کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند دست به کنش می زنند بنابراین برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده ها عبور کرد و به معنای نهفته در کنش راه یافت

منظور از معنای کنش (k99)

معنا	توضیح	مثال	راه دستیابی
۱. هدف	قصد و هدف کنشگر از انجام کنش	هدف دانش آموزی از درس خواندن، کشف حقیقت، افزایش معلومات، اشتغال، کسب موقعیت اجتماعی و... باشد	دسترسی به معنای (ذهنی) فردی
۲. دلالت	چیزی است که کنش انسان، نماد و نشانه ای از آن است	درس خواندن یک دانش آموز می تواند نشان دهنده فضای رقابتی در مدرسه، ارزشمند بودن سوادآموزی در جامعه، اهمیت تحصیلات برای والدین و ... باشد	دسترسی به معنای (فرهنگی) اجتماعی (ژمینه اجتماعی)

تنوع و تکثر معانی پدیده ها $\Leftarrow \Leftarrow \Leftarrow \Leftarrow$ پیچیدگی کنشهای انسانی و دشواری فهمیدن معانی آنها

با توجه به تنوع و تکثر معانی پدیده ها برای فهم کنش انسان ها چه باید کرد؟ (روشها بررسی معنی پدیده های اجتماعی) (k98)

برای فهم کنش انسان ها باید به سراغ روش هایی رفت که این تنوعات و تفاوت ها را در نظر بگیرد. این روش ها در مقابل روش های کمی که در جامعه شناسی تبیینی به کار می روند، قرار می گیرند و به نام روش های کیفی شناخته می شوند. در این روش، پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آنها را دارد، زندگی می کند، و خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می دهد و کنش های آنان را تجربه می کند تا آنها را بهتر بشناسد.

دو نمونه از روش های کیفی

۱. قوم نگاری \Leftarrow در این روش، پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آنها را دارد، زندگی می کند و کنش های آنان را تجربه می کند تا آنها را بهتر بشناسد. \Leftarrow ابتدا در رشته مردم شناسی به کار گرفته شدند و پس از آن در جامعه شناسی رواج پیدا کردند

۲. مطالعه موردی \Leftarrow اگر محقق بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده خاص مثلاً یک فرد، یک نهاد اجتماعی یا یک فرهنگ را مطالعه کند و عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن را نشان دهد، از این روش استفاده می کند.

- مثلاً در مطالعه موردی یک ده، موقعیت جغرافیایی اوضاع جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و به طور کلی جزئیات زندگی مردم ده بررسی می شود - تحقیق اروین گافمن از یک بیمارستان روانی

رویکرد تفسیری		
موضوع	روش	هدف
کنش های اجتماعی و معنای آنها	تفسیر (نگاه از درون به پدیده برای یافتن معنای آنها)	معنابخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی

(k1400)